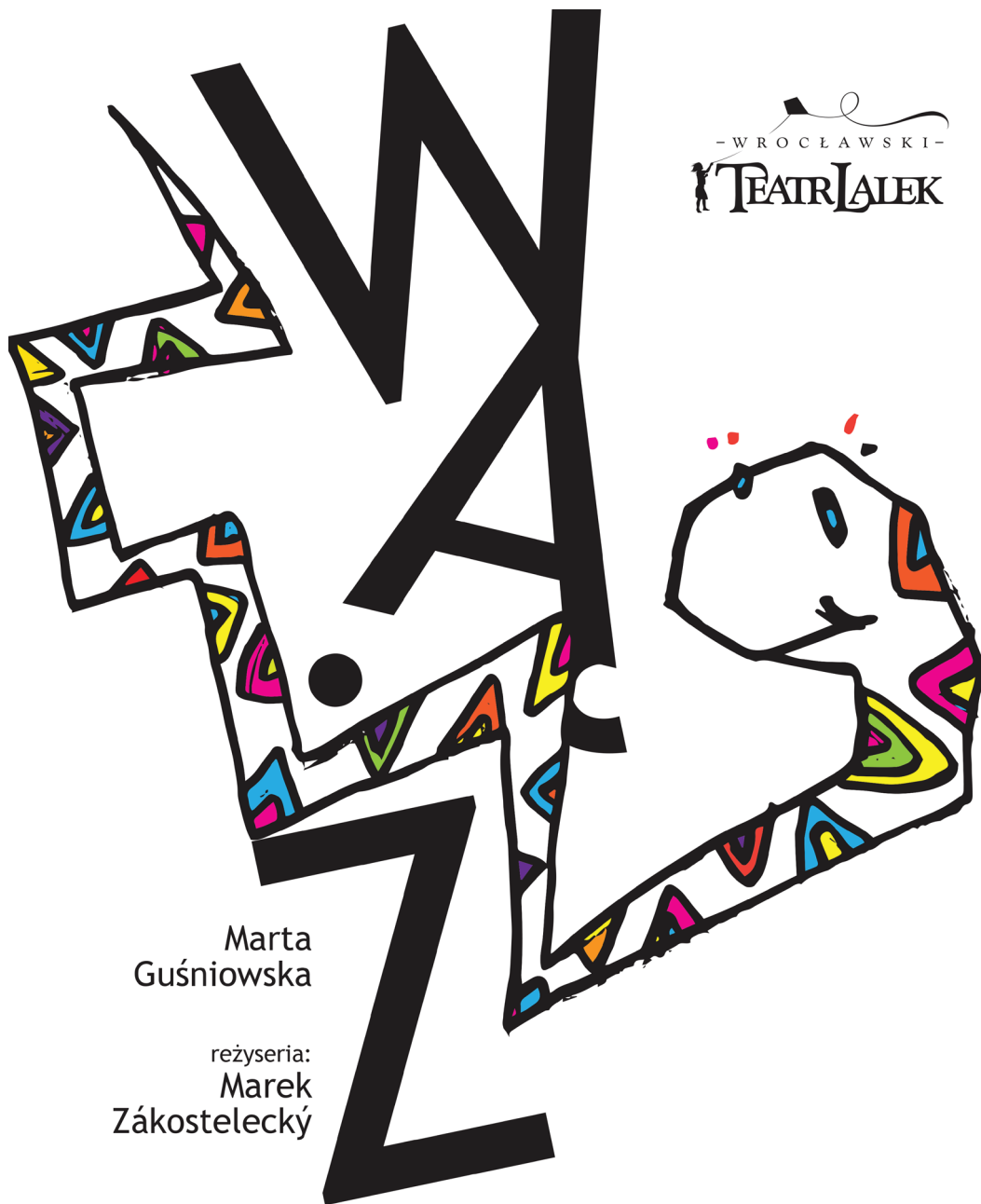

PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU

- WROCŁAWSKI -
TEATR LALEK

Marta
Guśniowska

reżyseria:
Marek
Zákostelecký

PREMIERA 1.06.2013 r.

WWW.TEATRLALEK.WROCLAW.PL

CZYM JEST PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU „WĄŻ”?

Przedprzewodnik do spektaklu to informacje, z którymi warto zapoznać się przed wizytą w Teatrze. Dzięki przedprzewodnikowi dowiesz się więcej na temat przedstawienia, na które się wybierasz.

Znajdziesz w nim informacje m.in. na temat:

- treści i źródeł powstania spektaklu „Wąż”
- estetyki, którą posługują się twórcy przedstawienia
- trudniejszych tematów
- intensywnych bodźców dźwiękowych i świetlnych
- dostępności przedstawienia dla widzów o szczególnych potrzebach

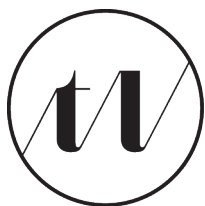
PO CO NAM PRZEDPRZEWODNIKI DO SPEKTAKLI?

Nowe spektakle Wrocławskiego Teatru Lalek powstają na podstawie różnych tekstów. Przedstawienia dotyczą ważnych, a często trudnych tematów. Wykorzystują zróżnicowane środki artystyczne. Zdarza się, że po ich obejrzeniu dzieci i młodzież zadają opiekunom wiele pytań. Odbiór przedstawień wywołuje żywe emocje. Przedprzewodnik pozwala się na te pytania i emocje przygotować.

DLA KOGO JEST PRZEDPRZEWODNIK?

Dla wszystkich, którzy chcą dowiedzieć się czegoś więcej o przedstawieniu, w tym:

- rodziców i nauczycieli, którzy chcą być przygotowani na trudniejsze treści w przedstawieniach lub intensywne, mocno oddziałujące środki wyrazu,
- osób o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodnych lub w kryzysach zdrowia psychicznego.

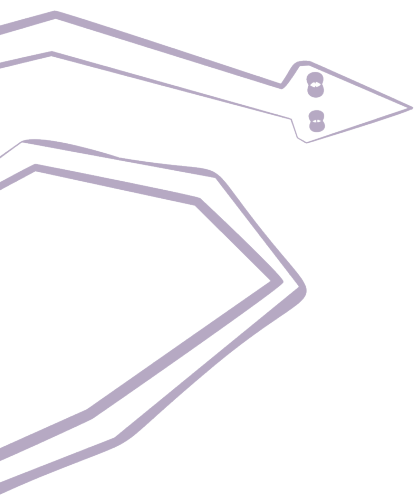

**wrocławski
teatr lalek**

SPIS TREŚCI

1. Przed wizytą w teatrze. Teatralne zasady	4
2. Najważniejsze informacje o przedstawieniu „Wąż”	6
3. O czym jest spektakl „Wąż”?”?	7
4. Jaką estetyką posługują się twórcy przedstawienia?	8
5. Kto występuje w przedstawieniu „Wąż”?	9
6. Światła i dźwięki w spektaklu	11
7. Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu	12
8. Czy przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnościami?	16
9. Czy przedstawienie jest odpowiednie dla widzów neuroróżnorodnych?	18
10. W jaki sposób rodzic lub nauczyciel może wesprzeć widzów w odbiorze i rozumieniu spektaklu?	20
11. Słowniczek trudniejszych pojęć	21
12. Kontakt.....	23

1. PRZED WIZYTĄ W TEATRZE

Przedstawienie pod tytułem „Wąż” gramy na Scenie Kameralnej Wrocławskiego Teatru Lalek.

Miejsce

Wrocławski Teatr Lalek znajduje się w ścisłym centrum miasta, przy pl. Teatralnym 4.

Dojazd do teatru

Możesz do nas dojechać komunikacją miejską. Najbliższe duże, płatne parkingi znajdują się w Renomie oraz w Narodowym Forum Muzyki. Jeśli nie czujesz się dobrze na zamkniętych, wielopoziomowych parkingach, otwarte, płatne parkingi znajdują się przy ul. Teatralnej i przy ul. Podwale. Jest tam jednak niewiele miejsc i możesz mieć trudność z pozostawieniem samochodu. Pamiętaj, że do teatru warto przybyć chwilę wcześniej. Uwzględnij tę zasadę w trakcie planowania trasy dojazdu.

Obsługa widza

W budynku przywitają Cię pracownicy obsługi widowni. Pracownicy obsługi widowni są zwykle ubrani na czarno i mają żółte plakietki z logotypem Wrocławskiego Teatru Lalek. Sprawdzą Twój bilet, pokierują do szatni i na widownię oraz odpowiedzą na pytania. Pomogą Ci w znalezieniu Twojego miejsca.

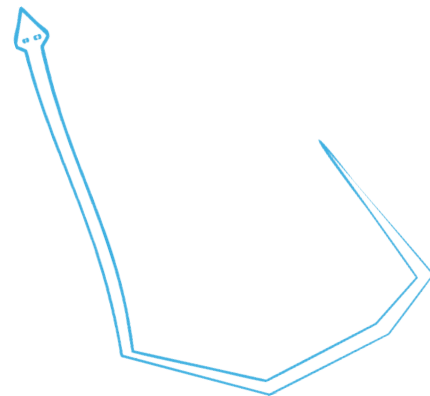

Szatnia i sklepik

Szatnia znajduje się po prawej stronie od głównego wejścia i jest bezpłatna. Możesz w niej pozostawić swoją kurtkę lub płaszcz. Dodatkowo, w szatni możesz wypożyczyć słuchawki wyciszające, jeśli jesteś wrażliwy na głośne dźwięki.

Sklepik teatralny znajduje się przy szatni. Możesz w nim kupić pamiątki, np. magnes, plakat, książkę.

Sklepik jest otwarty zazwyczaj w weekendy. Przy sklepiu są też dwa ekrany, na których wyświetlają się dynamiczne zwiastuny różnych spektakli.

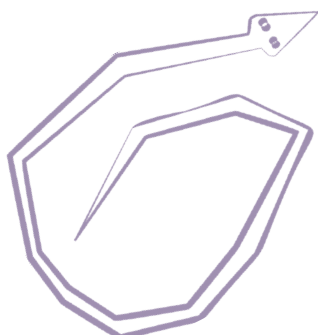
Foyer i Scena Kameralna

Po przyjsciu do teatru nie mozesz od razu zajac miejsca w sali widowiskowej. Na rozpoczecie spektaklu czekasz w foyer (czyli hallu, który znajduje się przed wejściem do sali widowiskowej), może być tłoczno i głośno. W tym czasie aktorzy i obsługa przedstawienia sprawdzają, czy scena i widownia są idealnie przygotowane. Gdy wszystko jest dopięte na ostatni guzik, możemy rozpocząć przedstawienie.

Pierwsza scena spektaklu odbywa się jeszcze przed wejściem do sali widowiskowej, w foyer. Potem, na zaproszenie aktorów, widzowie wchodzą do środka. Do Sceny Kameralnej prowadzi krótki korytarz. Może być w nim ciemno i wąsko. Na sali jest 80 miejsc, widzowie siedzą na poduszkach lub krzesłach. Chwilę przed rozpoczęciem spektaklu pracownicy obsługi widowni zamykają drzwi do sali. Na krótki moment gasną światła. Jeśli nie czujesz się dobrze w ciemności, powiedz

o tym osobie, z którą jesteś. Podczas rezerwacji możesz wybrać miejsca bliżej wyjścia. W trakcie spektaklu widzowie pozostają na widowni, a aktorzy grają na scenie.

TEATRALNE ZASADY

Pamiętaj, że teatr nie pokazuje historii wprost. Często posługuje się metaforą – to znaczy, że obrazy na scenie nie są dosłowne, ale mają dodatkowe sensy, wywołują różne skojarzenia. Czasem twórcy wymyślają teatralne czary. Dzięki temu możesz w teatrze zobaczyć rzeczy, które nie zdarzają się w prawdziwym świecie. Bo teatr to dobre miejsce dla Twojej wyobraźni.

Jeśli jesteś wrażliwy na głośne dźwięki, pamiętaj o możliwości skorzystania ze słuchawek wyciszających. Możesz przynieść swoje słuchawki lub bezpłatnie wypożyczyć je w szatni Teatru. Słuchawki, które posiadamy są przeznaczone dla dzieci w wieku 5–12 lat. Ich ilość jest ograniczona. Słuchawki nie wygłuszają całkowicie, ale pozwalają na obniżenie natężenia dźwięku o około 20 dB.

Na widowni spektaklu „Wąż” zajmij miejsce na poduszce lub krześle. Wybór wygodnego miejsca należy do Ciebie. Poduszki zajmują pięć rzędów, krzesła natomiast dwa ostatnie.

W trakcie spektaklu zawsze możesz wyjść. Jeśli zdarza Ci się czuć na przedstawieniach niekomfortowo i potrzebujesz chwili wytchnienia, warto zająć miejsce z przodu, na brzegach rzędów. Dzięki temu opuścisz salę szybko i wygodnie oraz nie będziesz przeszkadzać innym widzom. Podczas wyjścia zawsze możesz liczyć na pomoc obsługi widza.

Na sali widowiskowej nie można jeść ani pić. Możesz natomiast skorzystać ze swojego picia lub jedzenia w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

Na sali widowiskowej nie można korzystać z telefonów komórkowych. Światło ekranu i dźwięki przeszkadzają innym widzom. Jeśli potrzebujesz skorzystać z telefonu, możesz to zrobić w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

2. NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE O PRZEDSTAWIENIU „WĄŻ”

Przedstawienie pt. „Wąż” miało swoją premierę 01.06.2013. Stworzyli je twórcy z Polski i Czech. Autorką tekstu jest Marta Guśniowska, reżyserem i scenografem Marek Zákostelecký. Muzykę skomponował Pavel Horák. Za dramaturgię odpowiedzialna jest Elżbieta Chowaniec. Inspicjentką przedstawienia jest natomiast Małgorzata Mańko-Drozd.

W spektaklu występuje sześcioro aktorów, którzy grają i animują lalki: Anna Bajera, Edyta Skarżyńska, Radosław Kasiukiewicz, Konrad Kujawski, Grzegorz Mazoń, Agata Kucińska/Kamila Chruściel. Jedną z ról grają dwie aktorki, wskazane na końcu: Agata Kucińska i Kamila Chruściel. W danym spektaklu pojawia się tylko jedna z nich.

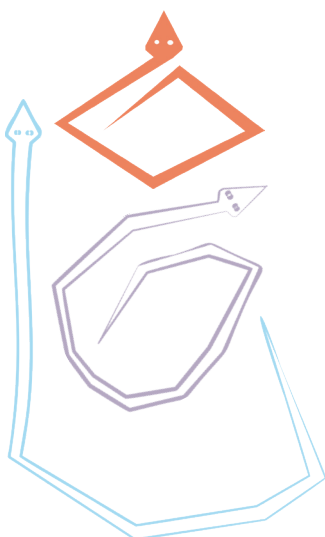

Przedstawienie trwa 60 min.

W spektaklu nie ma przerwy

Przedstawienie „Wąż” polecamy widzom, którzy ukończyli 4 rok życia. To znaczy, że prezentowane treści mogą być nieodpowiednie dla dzieci młodszych: niezrozumiałe, zbyt trudne lub budzące silne emocje. Jednocześnie przedstawienie doskonale odpowiada na potrzeby widzów starszych.

3. O CZYM JEST SPEKTAKL „WĄŻ”?

W cyrkowym namiocie mieszka niesamowity, gadający Wąż. Choć wzbudza ciekawość widzów, często jest smutny i zły. Uważa, że świat potraktował go niesprawiedliwie, ponieważ Wąż urodził się bez rąk i nóg. Czuje się inny, a brak kończyn uznaje za swoją największą wadę i przeszkodę w codziennym życiu. W końcu podejmuje decyzję: wyrusza w podróż, by zdobyć kończyny i stać się taki jak wszyscy.

Nie wyrusza jednak sam. Zabiera ze sobą Chomika Chrupusia, czyli zwierzątko Narratora-Cyrkowca. Traktuje go jak zakładnika. W ten sposób chce mieć pewność, że jego historia zostanie dobrze opowiedziana. Chrupuś nie jest zachwycony pomysłem wspólnej podróży z Wężem, ale nie ma wyjścia. Bohaterowie wyruszają razem w nieznane.

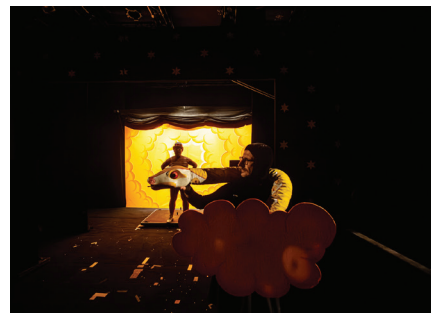

Po drodze dołącza do nich żywiołowy Gekon, który jest przekonany, że ma rozwiązanie na wszystko. To właśnie on zostaje pomysłodawcą kolejnych przystanków. Bohaterowie odwiedzają więc rozmaite miejsca i postaci, które próbują pomóc Wężowi zdobyć kończyny. Każda z prób kończy się jednak niepowodzeniem – albo cena jest zbyt wysoka, albo obiecana pomoc okazuje się tylko złudzeniem.

Podróż bohaterów kończy się zatem porażką. Wąż nie znajduje dla siebie odpowiednich kończyn. Niepowodzenie misji jest jednak pozorne. Skłócenie i niechęć do siebie początkowo Wąż i Chrupuś stają się, po wspólnie przeżytej przygodzie, przyjaciółmi. Przekonują się, że nawet trudny początek może przerodzić się w coś dobrego. Zyskują więc to, czego nie szukali: bliską osobę oraz jej wsparcie.

„Wąż” to historia pełna napięć, silnych emocji oraz humoru. W przystępny sposób dotyka trudnych, ale bardzo aktualnych tematów – odmienności, samoakceptacji oraz niełatwej przyjaźni. Spektakl opowiada o tym, że poczucie bycia innym dotyka każdego z nas. I że największe przeszkody nie zawsze są tam, gdzie ich szukamy. Czasem to, co uważamy za wadę, okazuje się po prostu częścią nas – częścią, którą można zaakceptować, a nie na siłę zmieniać. Zmiana myślenia o sobie jest natomiast zawsze prostsza z dobrym przyjacielem obok. Przyjacielem, który wesprze nawet w sytuacji bez wyjścia.

Szczegółowy opis każdej sceny znajdziesz w rozdziale „Mapa treści wrazliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu” na stronie 18.

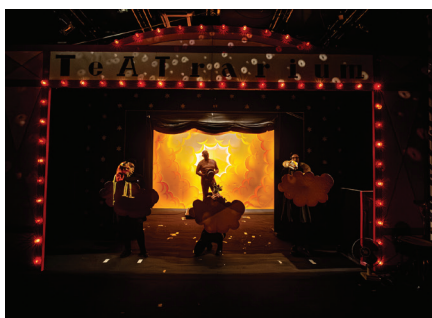
4. JAKĄ ESTETYKĄ POSŁUGUJE SIĘ PRZEDSTAWIENIE?

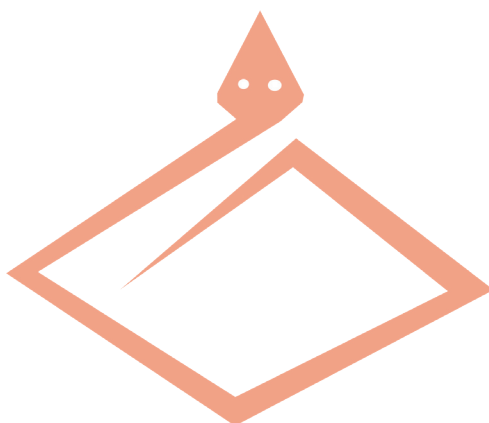
„Wąż” jest spektaklem, który rozgrywa się w dwóch planach – żywym oraz lalkowym. Oznacza to, że w przedstawieniu występują zarówno aktorzy w kostiumach i charakterystyce, jak i lalki, animowane przez aktorów, ubranych na czarno. Lalki grające w „Wężu” są pacynkami (typ lalek zakładanych na dłonie).

W całym przedstawieniu widoczne są nawiązania do estetyki cyrkowej. Spektakl rozpoczyna się w foyer. Już tam pojawiają się elementy scenografii, które zwracają uwagę. Drzwi sali widowiskowej wyglądają jak wejście do namiotu cyrkowego. Scena wraz z widownią przypomina jego wnętrze. Widzów otaczają ściany pomalowane w biało-czerwone pasy.

Scena jest wyróżniona dzięki delikatnie świecącym lampkom oraz dużemu napisowi „Teatrarium”. W scenografii dominują odcienie czerwieni, żółci, bieli i czerni. Wzrok przyciągają też wyraźne wzory, takie jak paski, gwiazdy czy proste kształty geometryczne. Cała przestrzeń jest wizualnie intensywna, ale spójna.

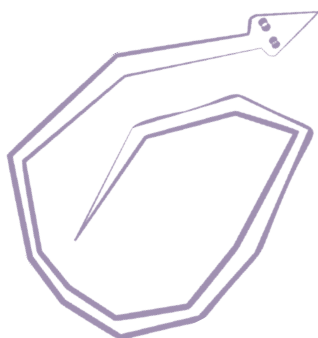

Stroje aktorów grających w planie żywym są kolorowe, efektowne i błyszczące. Przypominają ubrania pracowników cyrku. Kostiumy aktorów animujących lalki są z kolei czarne. Ukrywają większość sylwetek, by ułatwić skupienie uwagi na lalce. Lalki są zwierzętami, które mają uproszczoną mimikę (mimika to ruchy mięśni twarzy, pokazujące emocje). W wielu scenach animatorzy nie są widoczni i lalki wyglądają, jakby były samodzielnyymi, żywymi postaciami.

Estetyka całego spektaklu jest spójna – barwna i maksymalistyczna. Pozwala widzom na łatwiejsze zaangażowanie się w bajkowy, cyrkowy świat. Obecność lalek i widocznych aktorów pozwala na jednoczesne śledzenie historii i sposobu jej tworzenia na scenie.

Dodatkowo, scenografia przełamuje standardowy podział na scenę i widownię. Pozwala widzom stać się aktywnymi uczestnikami spektaklu. Aktorzy natomiast mają ułatwioną drogę do interakcji z oglądającymi.

Galerię zdjęć oraz filmowy zwiastun spektaklu znajdziesz na stronie www.teatrlalek.wroclaw.pl (przy opisie przedstawienia).

5. KTO WYSTĘPUJE W PRZEDSTAWIENIU „WĄŻ”?

Wąż

Wąż mieszka w cyrku. Ma długie, szczupłe ciało bez rąk i nóg. Jest miły i zabawny, jednak często się denerwuje. Jest nieszczęśliwy z powodu braku kończyn. Wyrusza w podróż, żeby je odnaleźć. Wąż na początku spektaklu czuje się inny, niepełny i niewystarczający. Na końcu przedstawienia zaczyna kochać i akceptować siebie takim, jakim jest.

Węża animuje, czyli ożywia, Radosław Kasiukiewicz.

Narrator-Cyrkowiec

Opowiada historię Węża i jego przyjaciół. Jest mężczyzną ubranym w strój cyrkowca. Kolory jego ubrania to czerwony, biały i czarny. Ma donośny głos i wyraźną mimikę (mimika to ruchy mięśni twarzy, pokazujące emocje). Bywa porywczy, jednak szybko się uspokaja. Jest przy bohaterach, gdy tego potrzebują. Znika, gdy radzą sobie sami.

W roli Narratora występuje Konrad Kujawski.

Chomik

Jest zwierzątkiem Narratora, mieszka z nim w cyrku. Nosi podobne ubranie do swojego właściciela. Nazywa się Chrupuś. Jego pasją jest bieganie w kołowrotku. Jest dobrym przyjacielem. Podczas wyprawy wspiera swoich towarzyszy. Ma duże serce oraz spore poczucie humoru. Świetnie dogaduje się też z widzami.

Chomika animuje, czyli ożywia, Agata Kucińska/ Kamila Chruściel.

Gekon

Zupełnie niespodziewanie pojawia się na drodze Węża i Chomika. Jest jaszczurką, której ciało ma żółto-pomarańczowy kolor. Ma długi ogon i cztery kończyny, nie ma jednak powiek. Jest gadatliwy, nieco głośny i bardzo pomysłowy. Kocha żartować i zaskakiwać widzów.

Gekona animuje, czyli ożywia, Edyta Skarżyńska.

Wróżka Zębuszka

Zaskakuje bohaterów swoim wyglądem. Ma aż cztery ręce oraz długą brodę. Zajmuje się sprzedażą marzeń. Przyjmuje zapłatę w postaci zębów. Bohaterowie chcą kupić od niej ręce i nogi. Zakup się nie udaje, bo Wąż woli zachować swoje zęby.

W roli Wróżki Zębuszki występują Anna Bajera oraz Konrad Kujawski.

Magik

Jest iluzjonistą. Jego ubranie to biały, elegancki frak oraz duży cylinder. Prezentuje bohaterom wiele magicznych sztuczek i trików. Mówi z cudzoziemskim akcentem. Jest bardzo pewny siebie. Nie potrafi jednak wyczarować rąk i nóg dla Węża.

W roli Magika występuje Konrad Kujawski.

Królik

Jest współpracownikiem Magika. Bierze udział w przedstawieniach iluzjonisty. Jego przezwisko to Biały Tiger, ponieważ potrafi ryczeć jak tygrys. Jego sierść jest biała, ma długie uszy i piękny głos. Śpiewa o tym, że magię ma każdy w sercu. Bohaterowie się go boją - nieśluszenie: Królik zaskakuje swoją mądrością.

Królika animuje, czyli ożywia, Anna Bajera.

Pająk

Pojawia się niespodziewanie na drodze bohaterów, pod koniec spektaklu. Ma fioletowe ciało i aż osiem nóg, co zachwyca Węża. Pająk jest bardzo pogodny, ale też ciekawski. Pomaga bohaterom. Tłumaczy, czym jest modlitwa i kim jest Bóg.

Pająka animuje, czyli ożywia, Anna Bajera.

Bóg

Występuje na końcu przedstawienia. Objawia się jako mężczyzna w stroju pływaka z melonikiem. Ma bardzo kojący głos i wiele mądrości do przekazania. Pociesza Węża oraz poucza, że każdy jest piękny. Inność uznaje za zaletę. Na zakończenie wyrządza małego psikusa Gekonowi.

W roli Boga występuje Konrad Kujawski.

Muzykant-mim

Jest bohaterem, który milczy w trakcie przedstawienia – można nazwać go mimem (mim to aktor nieposługujący się głosem, lecz mową ciała, ruchem). Ma biało-czarny strój i melonik. Gra na wielu instrumentach. Jego muzyka stanowi tło spektaklu, tworzy nastrój.

W roli Muzykanta-mima występuje Grzegorz Mazoń.

6. ŚWIATŁA I DŹWIĘKI W SPEKTAKLU

światła

W przedstawieniu pt. „Wąż” światła budują różne światy. Pomagają poczuć atmosferę miejsc: scena cyrku jest oświetlona jasnym, stałym światłem, w garderobie Magika panuje całkowita ciemność, w niebie światło ma ciepły odcień słońca.

W spektaklu światło wskazuje również najważniejsze postaci w danym momencie, na przykład na początku spektaklu pojedynczy reflektor oświetla Narratora-Cyrkowca.

Twórcy lubią zaskakiwać widzów, dlatego kilka razy w spektaklu pojawia się blackout, czyli całkowite wyciemnienie.

Jeśli nie lubisz nagłej ciemności, przygotuj się na te momenty:

- strzał Narratora w reflektor, ok. 21 minuty
- wyruszenie bohaterów do Magika, ok. 35 minuty
- pobyt bohaterów w garderobie Magika, od ok. 38 minuty do 40 minuty

dym sceniczny

W przedstawieniu nie jest wykorzystywany dym sceniczny.

projekcje

W spektaklu nie ma projekcji.

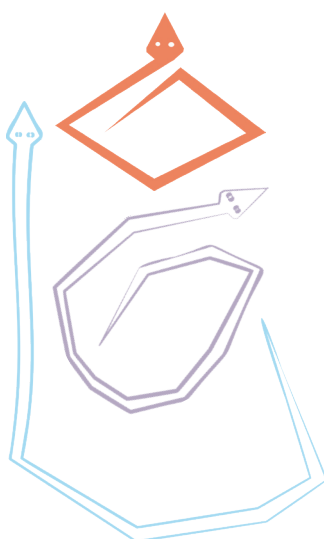
dźwięki

Muzyka i dźwięki oddają emocje oraz atmosferę spektaklu. Pokazują radość, zabawę, niepokój i smutek bohaterów. Podkreślają także charakter postaci, na przykład gdy na scenie pojawia się głośny i gadatliwy Gekon, towarzyszy mu dźwięk talerzy perkusyjnych. Warto podkreślić, że muzyka w spektaklu jest grana na żywo przez jednego z aktorów. Oznacza to, że niektóre dźwięki mogą pojawiać się nagle i zaskakiwać.

Jeśli jesteś wrażliwy na dźwięki, możesz usiąść na poduszkach po lewej stronie widowni (patrząc od wejścia). Znajdują się one dalej od instrumentów i muzyka. Pamiętaj też o możliwości wypożyczenia w szatni słuchawek wyciszających.

W całym spektaklu można zaobserwować zmienny poziom głośności. Pojawiają się zarówno melodie grane jako spokojne tła, jak i te bardziej intensywne pojedyncze dźwięki, które mogą zaskoczyć - na przykład głośny werbel.

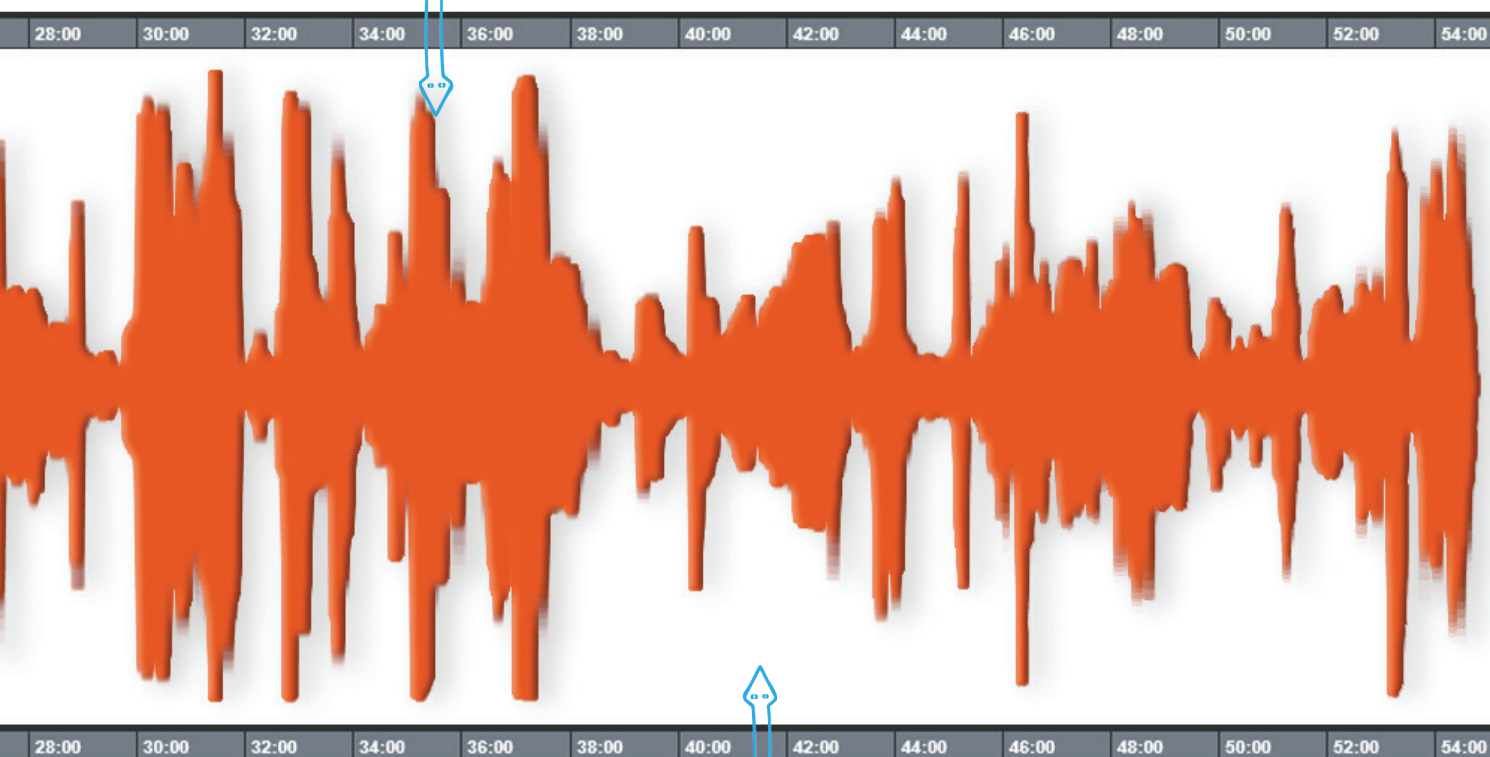
Szczegółową mapę dźwiękową przedstawienia znajdziesz na następnej stronie.

MAPA DŹWIĘKÓW NA OSI CZASU SPEKTAKLU

ryki tygrysa

piosenka Królika

MAPA TREŚCI WRAŻLIWYCH I BODŹCÓW SENSORYCZNYCH W PRZEDSTAWIENIU

UWAGA! W tym rozdziale opisujemy po kolei każdą scenę spektaklu. Jeśli nie chcesz znać szczegółów przed obejrzeniem przedstawienia, przejdź do strony 21

treści
trudniejsze

fabuła

bodźce
sensoryczne

Prolog Zaproszenie

[00:00-5:10]

Mężczyzna z werblem wybiega z drzwi prowadzących do Sceny Kameralnej. Na początku milczy i obserwuje widzów. Gdy wszyscy go zauważą, zaczyna grać. Z sali wychodzą kolejne osoby – Cyrkowiec oraz jego pomocnicy. Narrator-Cyrkowiec staje na podium i zaprasza zebranych na opowieść o niesamowitym, gadającym Wężu. Widzowie wchodzą do sali razem z bohaterami przedstawienia.

Rozpoczęcie spektaklu w niecodziennym miejscu, w foyer. Nagłe pojawienie się aktorów. Może wywołać zaskoczenie lub strach
Ostry dźwięk werbla – kilka razy w trakcie całego prologu
Podniesiony głos Narratora.
Interakcja z publicznością – pytania Narratora do wybranych widzów. Mogą wywołać napięcie
Wejście na salę widowiskową wąskim korytarzem, w którym jest tłoczno i panuje półmrok

Nietrafione prezenty. Mogą wywołać współczucie, ale i rozbawienie.

Zjedzenie Chomika przez Węża. Może wywołać rozbawienie lub przerażenie.

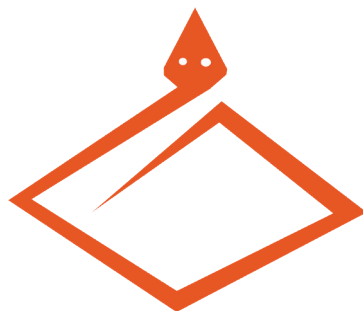
Przemoc – szarpanina Narratora z Wężem. Może wywołać niepokój.

Scena I Nietatwe początki

[05:10-15:30]

Narrator-Cyrkowiec ponownie wita widzów i zaczyna opowieść o Wężu. Wspomina, że Wąż stale jest niezadowolony z otrzymywanych prezentów, takich jak skarpety i rękawiczki. Nagle historię przerywa sam Wąż. Nie chce, by jego losy były opowiadane. Wąż i Narrator zaczynają się kłócić. W trakcie sprzeczki okazuje się, że Wąż połknął chomika Narratora – Chrupusia. Narrator bardzo się boi o swoje zwierzątko. Na szczęście udaje mu się uratować chomika. Bohaterowie godzą się i zawierają układ. Narrator opowie historię Węża. W zamian Chrupus wyruszy z Wężem w nieznane. Po tych burzliwych ustaleniach Narrator zaczyna bajkę o Wężu.

Scena może wywołać ogólne napięcie – dużo zmian i bodźców
ok. 8. minuty krzyk Narratora
ok. 9. minuty groźna melodia (pianino i perkusja)
ok. 10. minuty dynamiczna muzyka, miganie lampek, krzyki
ok. 10. minuty półmrok
ok. 11. minuty krzyk Chrupusia
ok. 14. minuty półmrok, miganie lampek, dynamiczna muzyka

treści
trudniejsze

fabuła

bodźce
sensoryczne

Napad. Może wywołać zaskoczenie i rozbawienie.

Scena II Start wędrówki/Gekon

[15:30- 21:50]

Wąż i Chrupuś ruszają w drogę. Nagle przed nimi pojawia się Gekon, który kradnie batonik Chomika i próbuje uciec. W trakcie ucieczki wpada jednak we własną pułapkę i zawisa w powietrzu. Prosi bohaterów o pomoc. Wąż i Chrupuś zgadzają się, ale najpierw liczą głośno do stu. Gdy Gekon jest już wolny, dołącza do grupy i zdradza pomysł na cel wędrówki. Na koniec Gekon prosi Narratora o zgaszenie światła. Narrator strzela w reflektor.

Scena rozgrywa się w planie lalkowym, w półmroku

Od ok. 16 do 19. minuty dźwięki talerzy perkusyjnych oraz krzyki Gekona

ok. 19. minuty dźwięki werbla oraz krzyki postaci

ok. 20. minuty groźna muzyka, ponowny dźwięk talerzy perkusyjnych, krzyki bohaterów

ok. 21. minuty strzał Narratora, blackout (na chwilę zapada całkowita ciemność na sali i scenie). Może wywołać strach lub napięcie.

Scena III Wróżka

[21:50-29:05]

Wąż, Chomik i Gekon udają się do chaty Wróżki Zębuszki. Chcą, by Wróżka wyczarowała kończyny dla Węża. Wróżka może spełnić prośbę, ale chce w zamian wszystkie zęby gada. Bohater odmawia.

treści
trudniejsze

fabuła

bodźce
sensoryczne

Scena IV Magik i Królik

[29:05-45:45]

Po wizycie u Wróżki bohaterowie idą do Magika. Trafiają na jego występ. Magik nie zgadza się na wyczarowanie dla Węża kończyn. Chrupuś, Wąż i Gekon wkradają się zatem do jego składziku – sami chcą wyczarować nogi i ręce. Tam spotykają Królika. Początkowo boją się go i uciekają przed nim. Potem okazuje się, że Królik jest miły. Królik śpiewa piosenkę o tym, że magia jest w życiu na co dzień.

Po kolejnej nieudanej próbie znalezienia kończyn Wąż jest smutny. Chrupuś go pociesza. Mówi, że Wąż stał się jego przyjacielem. Wzruszony Narrator opuszcza bohaterów.

Scena może wywołać napięcie – dużo zmian i bodźców

ok. 31. minuty dźwięk werbla

ok. 35. minuty blackout

ok. 36. - 37. minuty półmrok, kilkukrotny ryk tygrysa, postaci uciekają i krzyczą, dynamiczna muzyka

ok. 38. minuty kolejny blackout. Trwa dłużej niż poprzednie. Bohaterowie w jego trakcie podświetlają swoje twarze latarkami. Obraz może wywołać niepokój

ok. 40 minuty groźna muzyka, głośny ryk tygrysa i krzyki bohaterów

W trakcie sceny interakcje z publicznością – pytania Magika do wybranych dorosłych widzów

Pojawia się Bóg. Jego obraz odbiega od kanonicznych wyobrażeń – może wywołać zaskoczenie.

Temat inności – może wywołać wzruszenie i przynieść ukojenie.

Scena V Spotkanie z Pajakiem i Bogiem

[45:45-60:00]

Bohaterowie nie wiedzą, co robić dalej. Nagle z sufitu na pajęczynie zjeżdża Pająk. Daje radę Wężowi, by pomodlił się do Boga. Wąż i jego przyjaciele modlą się. Następnie trafiają do nieba. Bóg informuje Węża, Chrupusia i Gekona, że każdy jest piękny i idealny. Wąż w końcu akceptuje brak rąk i nóg.

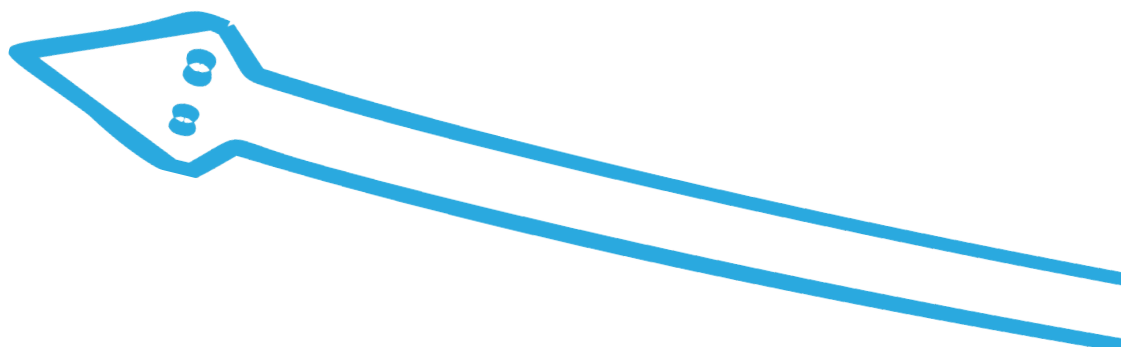
ok. 45. minuty przyciemnienie świateł i cyrkowa muzyka

ok. 47. minuty uderzenie talerzy perkusyjnych

ok. 48. minuty przyciemnienie świateł i organowa muzyka

ok. 54. minuty krzyki Narratora

ok. 55. minuty dźwięk talerzy perkusyjnych

8. CZY PRZEDSTAWIENIE JEST DOSTĘPNE DLA WIDZÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI?

Przedstawienie jest dostępne dla widzów o szczególnych potrzebach:

a) osób z trudnościami w obszarze poruszania się:

Scena Kameralna, na której prezentowany jest spektakl „Wąż”, jest dostępna dla osób z trudnościami w obszarze poruszania się. Widzowie mogą skorzystać z windy w asyście pracownika obsługi widowni. Winda dojeżdża na poziom szatni oraz widowni Sceny Kameralnej. Miejsca na widowni można zająć bez konieczności pokonywania schodów. Liczba miejsc dla osób poruszających się na wózku jest ograniczona, warto więc zgłosić ten fakt podczas rezerwacji biletów.

b) osób z trudnościami w obszarze widzenia:

Spektakl ma opracowaną audiodeskrypcję, z której można skorzystać podczas prezentacji przedstawienia. Autorem audiodeskrypcji jest Robert Maniak. Spektakle z audiodeskrypcją są oznaczone w repertuarze skrótem AD. Grupy zorganizowane mogą również zamówić audiodeskrypcję w wybranym terminie prezentacji – możesz zgłosić taką potrzebę z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

W wybranych terminach widzom z trudnościami w obszarze widzenia proponujemy touch-tour – oprowadzanie dotykowe z audiodeskrypcją na żywo. Touch-tour pozwala poznać przestrzeń, elementy scenografii oraz lalki ze spektaklu „Wąż”. Chęć udziału w oprowadzaniu możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności – Marcie Kurowskiej.

Osobom słabowidzącym polecamy miejsca w pierwszych rzędach – tak, aby mogły lepiej dostrzec szczegóły inscenizacji. Możesz zgłosić taką potrzebę podczas rezerwacji biletów.

c) osób z trudnościami w obszarze słyszenia:

Spektakl jest tłumaczony na Polski Język Migowy. Przedstawienia tłumaczone na Polski Język Migowy są oznaczone w repertuarze skrótem PJM. Grupy zorganizowane mogą również zamówić tłumaczenie w wybranym terminie prezentacji (w miarę dostępności tłumacza PJM). Możesz zgłosić taką potrzebę z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

Ze względu na znaczną ilość tekstu oraz niektóre trudniejsze znaki migowe, przedstawienie polecamy dzieciom, które ukończyły 7 rok życia.

Osobom z niepełnosprawnością słuchu rekomendujemy miejsca w środkowych rzędach, na podwyższeniu – tak, aby mogły objąć wzrokiem zarówno scenę, jak i tłumacza PJM. Możesz zgłosić taką potrzebę podczas rezerwacji biletów.

Dla widzów z trudnościami w obszarze słyszenia przygotowaliśmy wprowadzenie w Polskim Języku Migowym. We wprowadzeniu przedstawiamy zarys tematów oraz bohaterów. Wprowadzenie jest dostępne na stronie www.Teatru przy opisie spektaklu, a w wybranych terminach również na monitorach w foyer.

Na tym etapie produkcji przedstawienie nie jest opatrzone napisami. Podczas przedstawień można skorzystać z pętli indukcyjnej lub systemu Auracast. Pętla obejmuje całą widownię.

d) osoby z trudnościami w obszarze rozumienia:

Przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną. Spektakl operuje teatralną metaforą, która jest zrozumiała dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym. Tekst, który odgrywa w opowieści znaczącą rolę, jest przystępny, ale nie można go określić jako łatwy. W spektaklu pojawiają się zwroty w innych językach (np. „madame et monsieur”, „ladies and gentlemen”) oraz wyrażenia o przenośnym, symbolicznym znaczeniu (np. brać sprawy w swoje ręce). Zrozumienie ich może sprawić trudności niektórym z widzów. Dodatkowo tempo dialogów bywa bardzo dynamiczne, a wymiana kwestii między bohaterami jest pełna żartów. Może to utrudniać nadążanie za treścią.

Widzowie o szczególnych potrzebach mogą skorzystać z asysty w dotarciu do budynku Teatru z taksówki lub najbliższych przystanków komunikacji miejskiej. Potrzebę asysty możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

9. CZY PRZEDSTAWIENIE JEST ODPOWIEDNIE DLA WIDZÓW NEURORÓŻNORODNYCH?

„Wąż” jest przedstawieniem bajkowym, nieco szalonym oraz pełnym humoru - zarówno dla dzieci, jak i dorosłych.

Akcja toczy się bardzo szybko. Twórcy przedstawienia pozostawiają niewiele miejsc na odpoczynek i regulację emocji. We wszystkich scenach występuje więcej postaci i każda wykonuje w tym samym czasie różne działania. Może to rozpraszać uwagę i być dla widza wyzwaniem. Osoby wrażliwe i takie, które potrzebują więcej czasu na przetworzenie informacji, mogą odczuwać frustrację i zagubienie.

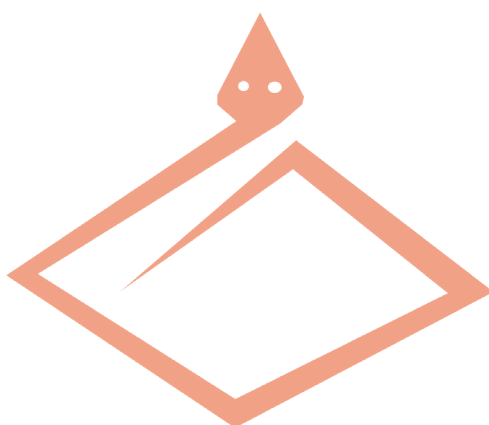
Kompozycja spektaklu jest harmonijna, jednak intensywność bodźców sensorycznych może być dla niektórych widzów wyzwaniem. W przedstawieniu jest wiele dźwięków, świateł i kolorów. Głośne dźwięki pojawiają się często i gwałtownie (np. okrzyki, dźwięki talerza perkusyjnego i werbla, ryk tygrysa). Kolory scenografii, kostiumów oraz tła są wyraziste i kontrastowe. Scenografia jest w większości stała. Zmiany miejsca akcji zasygnalizowane są przez rozsuwanie i zsuwanie ruchomych ścianek oraz pojawianie się nowych bohaterów. Niektóre elementy scenografii widz musi sobie wyobrazić, np. gdy bohaterowie trafiają do domku Wróżki Zębuszki, domku nie ma fizycznie na scenie. Odbiór przedstawienia wymaga zatem otwartości na umowność świata przedstawionego, dużej elastyczności poznawczej oraz wyobraźni.

Trudnością dla niektórych widzów neuroróżnorodnych może być narracja przedstawienia i szybkie dialogi między bohaterami. Tempo scen bywa dynamiczne, a wypowiedzi często mają formę krótkiej, żartobliwej wymiany, co może utrudniać nadążanie za treścią. W spektaklu pojawiają się także pojedyncze słowa i zwroty w innych językach (np. „madame et monsieur”, „ladies and gentlemen”), które mogą być niezrozumiałe i wywoływać zmieszanie lub frustrację.

Spektakl łączy dwa plany – żywy i lalkowy. Pomaga to widzom, którzy potrzebują dystansu wobec obserwowanych wydarzeń. Przedstawienie obfituje w napięcia i silne emocje postaci, takie jak złość, niepokój czy radość. Dzięki obecności lalek emocje te są łatwiejsze w odbiorze i mniej intensywne. Pacynki mają stały wygląd i mimikę. Ich forma i ruchy są schematyczne, a reakcje wyraźne i czytelne. Lalki należą też do umownego świata zabaw i fantazji, znanego dzieciom już od najmłodszych lat. Są zatem elementem, który ułatwia odbiór pokazywanych w spektaklu emocji i nastrojów.

W spektaklu kilkakrotnie dochodzi do interakcji bohaterów z widzami. Najczęściej polegają one na zadawaniu pytań wybranym osobom dorosłym z widowni (np. „Czy Pan ich widzi?”) i wskazywaniu ich dłonią. Do wyróżniającej się interakcji dochodzi w scenie pokazu Magika. Wąż, Chomik i Gekon siedzą wtedy na ławce z lewej strony przy poduszkach (patrząc od wejścia). Bohaterowie na chwilę stają się częścią publiczności. Granica między sceną (światem spektaklu) a widownią (światem realnym) zaciera się. Dla niektórych widzów moment ten może być ekscytujący, zaskakujący i bardzo angażujący. U innych może jednak wywołać niepokój lub strach.

Bodźce sensoryczne oraz treści wrażliwe szczegółowo omawiamy w rozdziałach „Światła i dźwięki spektaklu” na stronie 14 oraz „Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu” na stronie 18.

10. W JAKI SPOSÓB RODZIC LUB NAUCZYCIEL MOŻE WESPRZEĆ WIDZÓW W ODBIORZE I ROZUMIENIU SPEKTAKLU?

Przed wizytą w teatrze możesz:

- uprzedzić dziecko, że w spektaklu pojawiają się trudne, obcojęzyczne zwroty – „madame et monsieur”, „ladies and gentlemen”, i wytłumaczyć ich znaczenie,
- zapytać czy dziecko zna jakieś wyrażenia przenośne (związki frazeologiczne), które dotyczą rąk i nóg, np. „wziąć sprawy w swoje ręce”,
- zwrócić uwagę, że niektóre sceny lub wydarzenia mogą dziać się bardzo szybko – a przez to mogą sprawić trudność w śledzeniu tego, co istotne,
- poprosić dziecko, by w miarę możliwości spróbowało zapamiętać sceny, które są dla niego trudniejsze lub niezrozumiałe – może np. ścisnąć Cię w tych momentach za rękę. Po spektaklu będziecie mogli do nich wrócić i porozmawiać.

Po spektaklu możesz w bezpiecznej przestrzeni porozmawiać z dzieckiem na wiele tematów:

1. O spektaklu:

- Dlaczego Wąż chciał mieć ręce i nogi?
- Co w każdym z bohaterów było wyjątkowe?
- Jakie kolory, dźwięki, sceny najbardziej zapadły Ci w pamięć?

2. O dziecku i jego świecie:

- Czy któryś z bohaterów przypominał Ci kogoś, kogo znasz?
- Którego bohatera polubiłeś najbardziej? Możesz powiedzieć dlaczego...
- Które momenty były dla Ciebie najśmieszniejsze?
- Jakie pojawiły się w Tobie odczucia po zakończeniu spektaklu?
- Co jest w Tobie wyjątkowe?

Po obejrzeniu spektaklu możesz też poprowadzić całą lekcję/dyskusję problemową. Przykłady tematów:

- 🌀 1. On jest inny – co to znaczy?
- 🌀 2. Kocham siebie – warsztaty z samoakceptacji.
- 🌀 3. Nietrafione prezenty. Jak na nie zareagować?
- 🌀 4. Tworzymy pacynki, by porozmawiać o emocjach.

Możesz również poprosić dziecko, aby narysowało to, co widziało na scenie. To także może być inspirujący początek rozmowy.

SŁOWNICZEK TRUDNIEJSZYCH POJĘĆ

AUDIODESKRYPCJA – słowny opis warstwy plastycznej spektaklu, dostępny dla osób z trudnościami w obszarze widzenia. W repertuarach i na stronie internetowej audiodeskrypcja jest określona skrótem AD. Podczas przedstawienia osoby, które potrzebują audiodeskrypcji, odsłuchują ją na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor opisuje jak wygląda scenografia, kostiumy oraz działania aktorów. Audiodeskrypcja nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą jej. Podczas warsztatów prowadzimy audiodeskrypcję na żywo – prowadzący opisują na głos wygląd osób, przedmiotów i działań.

DOSTĘPNOŚĆ – możliwość skorzystania z różnych miejsc i wydarzeń bez ograniczeń. Dostępność obejmuje obszary widzenia, słyszenia, poruszania się, rozumienia i czucia. Dzięki odpowiednio zaplanowanym wydarzeniom oraz wykorzystanym technologiom i udogodnieniom w spektaklach, warsztatach i oprowadzaniach mogą wziąć udział m.in. osoby z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodne, seniorzy, rodzice małych dzieci i wiele innych grup. Nie tworzymy osobnych wydarzeń, ale dbamy o to, byśmy mogli wspólnie doświadczać teatru.

NAPISY DO SPEKTAKLI – są to napisy w języku polskim, które wyświetlamy podczas wybranych wydarzeń. Napisy służą głównie osobom g/Głuchym i słabosłyszącym. Nie wszystkie osoby z niepełnosprawnością słuchu znają Polski Język Migowy i to właśnie napisy pomagają im w poznaniu treści wydarzenia. Podczas spektaklu napisy są wyświetlane na ekranach, umieszczonych z boku sceny. Ekrany nie zasłaniają obrazu, ani nie przeszkadzają w odbiorze. Na ekranach, poza kwestiami postaci, autor napisów wyświetla również opisy najważniejszych dźwięków w spektaklu lub rodzaj muzyki, która towarzyszy scenie.

NEURORÓŻNORODNOŚĆ – określenie na różne funkcjonowanie ludzkich mózgów w takich obszarach, jak uczenie się, kontakty społeczne, skupienie uwagi, przeżywanie i okazywanie emocji, i wielu innych. Może obejmować osoby w spektrum autyzmu, spektrum ADHD, wysoko wrażliwe, w kryzysach zdrowia psychicznego. Neuroróżnorodność odchodzi od wcześniejszych koncepcji zaburzeń rozwojowych lub czynników środowiskowych. Zwraca uwagę na naturalne różnice między ludźmi oraz empatię i komunikację, dzięki którym możemy razem funkcjonować.

POLSKI JĘZYK MIGOWY – język, którym posługują się osoby g/Głuche. Jest to system znaków – gestów, które odpowiadają słowom i zwrotom w języku polskim. Dodatkowo w Polskim Języku Migowym istnieją znaki, które odpowiadają pojedynczym literom alfabetu i cyfrom. Polski Język Migowy ma swoją własną gramatykę, różną od gramatyki języka polskiego. Gdy w repertuarze lub na stronie internetowej zobaczysz skrót PJM to znaczy, że podczas spektaklu lub warsztatu będzie obecny tłumacz Polskiego Języka Migowego. Tłumacz będzie tłumaczyć wydarzenie lub pomoże w komunikacji z osobami g/Głuchymi.

TEKST OBJAŚNIAJĄCY – dodatkowy tekst, który towarzyszy spektaklowi. Wspiera osoby z trudnościami w obszarze rozumienia w interpretacji metafor teatralnych, rozumieniu trudniejszych słów lub podążaniu za fabułą – w przypadku retrospekcji lub wielu wątków. Podczas spektakli teatralnych osoby, które potrzebują tekstu objaśniającego, odsłuchują go na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor podpowiada znaczenie słów, obrazów i sytuacji, łączy wydarzenia i jest przewodnikiem po świecie przedstawienia. Tekst objaśniający nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą go.

KONTAKT

Jeśli chcesz kupić bilet na przedstawienie „Wąż”, możesz skontaktować się z pracownikami Biura Organizacji Widowni:

nr telefonu: 71 335 49 11 lub 71 335 49 12 lub 71 335 49 49

e-mail: widownia@teatrlalek.wroclaw.pl

Pracownicy Biura Organizacji widowni pomogą Ci wybrać odpowiednie miejsce oraz kupić bilet. Pracownicy Biura Organizacji Widowni pracują od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30.

Jeśli potrzebujesz informacji o dostępności przedstawienia dla osób ze szczególnymi potrzebami, tłumaczenia PJM lub asysty, możesz skontaktować się z Martą Kurowską, specjalistką ds. dostępności i edukacji:

nr telefonu: 71 335 49 09 lub 504 54 74 26 (tylko sms)

e-mail: marta.kurowska@teatrlalek.wroclaw.pl

Specjalistka do spraw dostępności i edukacji pracuje od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00 oraz podczas wybranych dostępnych wydarzeń.

Tekst: Agata Szarecka

Autorka plakatu: Marzena Waleńska

Projekt graficzny: Robert Maniak

Zdjęcia: Robert Maniak

Konsultacja: Lidia Kurczaba

Przedprzewodnik do spektaklu „Wąż” powstał w ramach zadania „Teatr wrażliwy. Poprawa dostępności oferty i wydarzeń Wrocławskiego Teatru Lalek”.

Środki na realizację zadania pochodzą z projektu „Projektowanie Uniwersalne Kultury – dostępność w instytucjach kultury” prowadzonego przez Narodowe Centrum Kultury w ramach działania 3.3 „Systemowa poprawa dostępności”, priorytetu III „Dostępność i usługi dla osób z niepełnościami” Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

